

„Luminor Bank AS“ pavedimų dėl finansinių priemonių vykdymo politikos santrauka

1. Įvadas

„Luminor Bank AS“ (toliau – **Bankas**) įsipareigoja su klientais bendrauti sąžiningai, teisingai ir profesionaliai, siekdamas veikti klientų geriausių interesų labui ir laikydamasis galiojančių teisinių reikalavimų. Vykdydamas iš klientų gautą pavedimą, Bankas privalo užtikrinti „geriausią įvykdymą“, t. y. Bankas turi imtis visų pakankamų priemonių, kad vykdydamas pavedimus nuolat pasiektų geriausią įmanomą rezultatą savo klientams. Šiame dokumente pateikiama Banko pavedimų dėl finansinių priemonių vykdymo politikos (toliau – **Politika**), kuri taikoma nuo 2023 m. spalio 3 d., santrauka.

Ši santrauka parengta ir pateikta susipažinti mažmeniniams (neprofesionaliesiems) klientams, kad jie geriau suprastų Politikos turinį ir Banko įsipareigojimą užtikrinti geriausią vykdymą.

Politika yra neatskiriama Banko investicinių paslaugų teikimo sąlygų dalis. Užmegzdamas teisinius santykius su Banku, klientas taip pat sutinka su šiuo dokumente apibendrintomis Politikos sąlygomis.

1.1. Politikos tikslas

Politikoje apžvelgiamos procedūros ir taisyklės, kurias Bankas taiko vykdydamas klientų pavedimus, kad pasiektų geriausią įmanomą rezultatą.

Priėmęs kliento pavedimą ir kai nėra konkretaus kliento nurodymo dėl pavedimo vykdymo būdo, Bankas vykdo pavedimą vadovaudamasis Politika.

Bankas gali vykdyti pavedimus pats arba pavesti juos vykdyti kitiems subjektams, kurie juos vykdo pagal Banko nurodymus.

1.2. Taikymo sritis

Kai klientas pateikia Bankui pavedimą, Bankas privalo užtikrinti, kad kliento pavedimas būtų įvykdytas siekiant geriausio įmanomo rezultato. Ši Politika taikoma visiems mažmeniniams (neprofesionaliesiems) ir profesionaliesiems klientams, teikiantiems Bankui pavedimus prekiauti finansinėmis priemonėmis.

Politika taikoma toliau išvardytoms finansinių priemonių klasėms:

- nuosavybės vertybiniais popieriais – akcijoms ir į nuosavybės priemones panašioms priemonėms;
- skolos finansinėms priemonėms – obligacijoms ir pinigų rinkos priemonėms;
- biržoje prekiaujamoms finansinėms priemonėms – biržoje prekiaujamiems fondams, biržoje prekiaujamiems vekseliams ir biržoje prekiaujamoms prekėms;
- kolektyvinio investavimo subjektų ir investicinių fondų vienetams;
- palūkanų normos išvestinėms finansinėms priemonėms – apsikeitimo, pasirinkimo ir kitiems sandoriams;
- valiutos išvestinėms finansinėms priemonėms – išankstiniams, apsikeitimo, pasirinkimo ir kitiems sandoriams;
- biržos prekių išvestinėms priemonėms – ateities ir apsikeitimo sandoriams.

Politikos prieduose nurodoma, kaip vykdomi pavedimai, susiję su kiekvienos rūšies finansinėmis priemonėmis, kurioms taikoma Politika, taip pat galimi pavedimų tipai, vykdymo veiksnių prioritetas, pavedimų vykdymo procesas, taip pat nurodoma, kokios vykdymo vietos naudojamos ir kaip stebimas vykdymo efektyvumas.

1.3. Kliento nurodymai

Jei klientas pateikia Bankui konkrečius nurodymus dėl pateikto pavedimo, Bankas, kiek įmanoma, vykdo pavedimą pagal tokius konkrečius nurodymus. Bankas gali nukrypti nuo tokių konkrečių nurodymų tik tuo atveju, kai dėl konkrečių aplinkybių tai būtina

kliento interesams užtikrinti ir kai Bankas neturėjo galimybės iš anksto pasiteirauti kliento arba negavo atsakymo laiku. Tokiu atveju Bankas surenka ir saugo įrodymus apie pavedimo įvykdymo sąlygas (kuriuos pateikia klientui paprašius) ir kuo greičiau praneša klientui, kad pavedimas įvykdytas kitomis, nei nurodyta, sąlygomis.

Įspėjimas. Banko klientai turėtų žinoti, kad dėl tokių konkrečių nurodymų Bankas gali netekti galimybės imtis Politikoje nustatytą ir Banko taikomų veiksmų siekiant klientų pavedimų vykdymo geriausiomis sąlygomis.

2. Pavedimų vykdymo geriausiomis klientui sąlygomis veiksniai ir kriterijai

Sąvoka „geriausias įmanomas rezultatas“ atskirais atvejais gali reikšti skirtingus dalykus, nes Bankas turi atsižvelgti į įvairius vykdymo veiksnius, pvz.:

- **kainą** – rinkos kaina arba tikroji kaina, už kurią vykdomas pavedimas;
- **išlaidas** – netiesioginės išlaidos, tokios kaip galimas poveikis rinkai, aiškios išorinės išlaidos, pavyzdžiui, biržos ar kliringo mokesčiai;
- **vykdymo greitį** – pavedimui įvykdyti reikalinga laiko trukmė;
- **įvykdymo ir atsiskaitymo tikimybę** – tikimybė, kad Bankas sugebės įvykdyti sandorį;
- **dydį ir pobūdį** – Bankas ieško rinkų, kurios užtikrina didžiausią likvidumą, taigi ir galimybę įvykdyti didelius pavedimus. Bankas taip pat ieško galimybių įvykdyti klientų pateiktus pavedimus naudojantis trečiųjų asmenų siūlomais su pavedimų dydžiu siejamais įsipareigojimais;
- **kitus veiksnius** – bet kokie kiti su pavedimu susiję veiksniai (pavyzdžiui, rinkos poveikis – poveikis, kurį kliento pavedimo vykdymas arba jo atskleidimas rinkos dalyviams, gali turėti rinkai).

Kai Bankas vykdo pavedimus mažmeninių (neprofesionaliųjų) klientų vardu, „geriausias įvykdymas“ nustatomas pagal visą kliento sumokėtą atlygį (finansinės priemonės kainą ir su įvykdymu susijusias išlaidas, įskaitant visas kliento patirtas išlaidas).

Santykinę kiekvieno iš pirmiau nurodytų vykdymo veiksnių svarbą Bankas nustato remdamasis šiais vykdymo kriterijais:

- Kliento ypatybėmis – kliento tipu: mažmeninis (neprofesionalusis) ar profesionalusis;
- Pavedimo ypatybėmis – tokiomis, kaip galimybė daryti poveikį rinkai;
- Finansinių priemonių ypatybėmis – tokiomis, kaip likvidumas, taip pat tai, ar egzistuoja pripažinta centralizuota rinka;
- Vykdymo vietos ypatybėmis – Bankui prieinamų likvidumo šaltinių konkrečios ypatybės.

3. Pavedimų vykdymo būdai

Klientų pavedimus Bankas gali vykdyti:

- prekybos vietoje, kai klientas pateikia pavedimą dėl finansinių priemonių, kuriomis leista prekiauti reguliuojamoje rinkoje, daugiašalėje prekybos sistemoje arba organizuotoje prekybos sistemoje. Tokiais atvejais Bankas pavedimą prekybos vietoje gali vykdyti pats, kaip atstovas, veikiantis kliento vardu, arba, jei Bankas nėra jokios atitinkamos prekybos vietos narys, jis perduoda pavedimą vykdyti kitam subjektui, su kuriuo yra sudaręs pavedimų vykdymo susitarimus (brokeriui, kredito įstaigai ar investicinei įmonei) (vykdymas per vykdymo subjektus);
- per vykdymo subjektus, kai klientas pateikia pavedimą dėl finansinių priemonių, kuriomis leista prekiauti prekybos vietoje, kurioje Bankas nėra narys, toks pavedimas bus perduotas vykdymo subjektui, kuris įvykdys pavedimą tokioje prekybos vietoje arba perduos pavedimą vykdyti kitai trečiajai šaliai. Vykdydamas klientų pavedimą, kai perduoda jį trečiajai šaliai, Bankas imasi visų pakankamų priemonių, kad pasirinktų vykdymo subjektą, kuris nuolat užtikrina geriausią vykdymą.
- ne prekybos vietoje (užbiržiniu būdu) tiek (i) finansinių priemonių, kuriomis neleidžiama prekiauti ir kuriomis neprekiuojama prekybos vietoje, tiek (ii) finansinių priemonių, kuriomis leidžiama prekiauti arba kuriomis prekiaujama prekybos vietoje, atžvilgiu. Tačiau tais atvejais, kai finansinėmis priemonėmis leista prekiauti arba jomis prekiaujama prekybos vietoje, kliento pavedimai gali būti vykdomi užbiržiniu būdu tik, jeigu toks pavedimų vykdymas užtikrintų geriausią rezultatą klientui. Bankas gali vykdyti pavedimus užbiržiniu būdu savo sąskaita arba su kita sandorio šalimi. Klientai informuojami ir duoda aiškų sutikimą Bankui vykdyti pavedimus užbiržiniu būdu, kai užmezga sutartinius santykius su Banku ir (arba) pateikdami pavedimus, tačiau klientai turėtų nepamiršti Politikoje nurodytos su prekyba užbiržiniu būdu susijusios rizikos.
- Savo sąskaita konkrečiais Politikoje nurodytais atvejais (pavyzdžiui, vykdant pavedimą užbiržiniu būdu) Bankas gali veikti kaip sandorio su klientu šalis (sudaryti sandorius savo sąskaita) (t. y. Bankas gali pats būti vykdymo vieta), ir tai jokiū būdu nepažeidžia Banko pareigos užtikrinti pavedimų vykdymą geriausiomis klientui sąlygomis. Sudarydamas

sandorius savo sąskaita, nustatydamas bendrą kliento mokėtiną vykdymo kainą Bankas taiko bazinę kainą bei įtraukia išlaidas ir mokesčius:

- bazinė kaina yra realizuota ar preliminari apskaičiuota kaina, taikoma Bankui apdraudžiant sandorio riziką tarpbankinėje rinkoje. Į bazinę kainą įeina visi koregavimai, susiję su Banko rinkos rizikos veiksmų vertinimu ir tuo, kaip Bankas siekia pozicionuoti save rinkoje pagal tokius rizikos veiksmus; ir
- išlaidos ir mokesčiai, kurie sudaro skirtumą tarp bazinės kainos ir bendros sandorio įvykdymo kainos klientui. Ši suma apima visas išlaidas ir mokesčius, susijusius su Banko ir kitų šalių vykdomu sandoriu.

Visus klientų pavedimus, susijusius su akcijomis, biržoje prekiaujamais fondais, investiciniais fondais ir obligacijomis, Bankas vykdo per „Saxo Bank“ A/S (toliau – „Saxo Bank“), jei klientai naudojami prekybos platforma „Luminor Investor“, „Luminor Trade“ arba „Saxo Portfolio Manager“, portfelio valdymo, vykdomo valdytojo nuožiūra, paslaugos atveju. Todėl šių finansinių priemonių atžvilgiu Bankas privalo laikytis „Saxo Bank“ pavedimų vykdymo politikos.

4. Vykdyto vietų ir vykdyto subjektų atranka

Bankas imsis pakankamų priemonių, atrinkdamas vykdyto vietas ir subjektus, kurie leis nuolat užtikrinti geriausią rezultatą. Atrinkdamas tinkamas vykdyto vietas ir subjektus, Bankas atsižvelgia į toliau išvardytus kiekybinius ir kokybinius veiksmus:

- likvidumą – prekybos vietos rinkos dalį;
- vykdyto ir atsiskaitymo tikimybę;
- vykdyto išlaidas;
- pavedimo perdavimo į vietą spartą;
- kitus svarbius veiksmus (pavyzdžiui, Banko bendrą vykdyto vietos ar vykdyto subjekto vertinimą ir pasitikėjimą juo).

Siekiant užtikrinti geriausią įvykdymą, kai yra daugiau nei viena konkuruojanti vykdyto vieta, atliekant šį vertinimą taip pat atsižvelgiama į paties Banko komisinius ir pavedimo vykdyto kiekvienoje iš tinkamų vykdyto vietų išlaidas.

5. Pavedimų tvarkymas

Bankas pradeda vykdyti pavedimą iš karto gavęs kliento pavedimą, išskyrus atvejus, kai klientai duoda konkrečius nurodymus elgtis kitaip arba kai pavedimai gaunami ne rinkos darbo valandomis. Pastaruoju atveju pavedimai paprastai vykdomi, kai prekybos vieta vėl pradeda darbą.

Palyginami klientų pavedimai paprastai vykdomi pagal laiko pirmumo principą (nuosekliai) ir visada turi pirmenybę prieš paties Banko pavedimus.

Įvykdęs sandorį kliento vardu, Bankas pateikia klientui patvirtinimą dėl pavedimo įvykdymo ir, be kita ko, informuoja klientą apie tai, kur pavedimas įvykdytas ir kokios išlaidos bei mokesčiai buvo taikomi.

Bankas paprastai vykdo kiekvieno kliento pavedimą atskirai. Pavedimų sujungimas galimas tik Politikoje aprašytais atvejais ir su sąlyga, kad pavedimų ir sandorių sujungimas iš esmės nepakenks nė vienam klientui, kurio pavedimas turi būti sujungtas. Bankas praneša klientui apie ketinimą sujungti pavedimą ir kiekvieną klientą, kurio pavedimas bus sujungtas, informuoja apie sujungimo poveikį. Bankas jokiais aplinkybėmis nejungia klientų pavedimų su savo paties pavedimais.

Pavedimų išskaidymas galimas finansinių priemonių, kuriomis prekiaujama reguliuojamoje rinkoje, daugiašalėje prekybos sistemoje ir (arba) organizuotoje prekybos sistemoje, atžvilgiu.

Kai klientas pateikia pavedimą pirminėje rinkoje (pvz., vidutinės kainos pavedimą aukcione arba įmonių obligacijų emisijos „book-build“ metodu pavedimą), Bankas tai laiko konkrečiais nurodymais, ir bet koks geriausias įvykdymo įsipareigojimas, kurį turi vykdyti Bankas, bus įvykdytas vykdamas laikantis šių nurodymų.

6. Peržiūra ir ataskaitų teikimas

Politika peržiūrima ne rečiau kaip kartą per metus arba dėl svarbių pokyčių finansinių priemonių rinkose, arba kai įvyksta esminis pokytis, turintis įtakos Banko gebėjimui užtikrinti geriausią įvykdymą. Bankas informuos savo klientus apie visus esminius Politikos pakeitimus ir paskelbs atnaujintą Politikos versiją Banko interneto svetainėje.

Bankas taip pat kasmet apibendrins ir savo interneto svetainėje paskelbs kiekvienos finansinės priemonės klasės penkias svarbiausias vykdymo vietas ir subjektus pagal visų įvykdytų ar perduotų klientų pavedimų sandorių apimtį ir informaciją apie gauto įvykdymo kokybę. Bankas taip pat skelbia kiekvienos finansinių priemonių klasės analizės santrauką ir išvadas, kurias jis padaro atlikęs išsamią vykdymo vietų, kuriose jis vykdė visus klientų pavedimus praėjusiais metais, vykdymo kokybės stebėseną.

7. Banko atrinktos sandorių vykdymo vietos ir subjektai

Mažmeninių (neprofesionaliųjų) ir profesionaliųjų klientų pateikti pavedimai dėl finansinių priemonių vykdomi toliau nurodytose vykdymo vietose arba per toliau nurodytus vykdymo subjektus (kaip nurodyta Politikos prieduose):

A. Vykdymo vietų, kuriose Bankas vykdo klientų pavedimus, sąrašas:

- i. Akcijos:
 - NASDAQ OMX Talinas, Ryga, Vilnius;
 - NASDAQ FIRST NORTH, Estija, Latvija, Lietuva.
- ii. Skolos priemonės:
 - NASDAQ OMX Talinas, Ryga, Vilnius;
 - „Bloomberg“ daugiašalė prekybos sistema;
 - AB „SEB Bankas“;
 - „Swedbank“ AB;
 - „Saxo Bank“.
- iii. Kiti produktai, kuriais prekiaujama biržoje (biržoje prekiaujami fondai, vekseliai, biržos prekės):
 - NASDAQ OMX Talinas ir Vilnius.

B. Vykdymo subjektų, su kuriais Bankas bendradarbiauja perduodamas vykdyti klientų pavedimus, sąrašas:

- i. Akcijos:
 - „Saxo Bank“ A/S, Danija;
 - „Citigroup Global Markets Europe AG“, Vokietija.
- ii. Skolos priemonės:
 - „Luminor Bank“ AS, Lietuva;
 - „Saxo Bank“ A/S, Danija.
- iii. Kiti produktai, kuriais prekiaujama biržoje (biržoje prekiaujami fondai, vekseliai, prekės):
 - „Saxo Bank“ A/S, Danija;
 - „Citigroup Global Markets Europe AG“, Vokietija.
- iv. Kolektyvinio investavimo subjektų vienetai:
 - „Nordea Investment Funds S.A“;
 - „Nordea Funds Ltd“;
 - „Citigroup Global Markets Europe AG“, Vokietija;
 - „Saxo Bank“ A/S, Danija.
- v. Ne biržos išvestinės finansinės priemonės (palūkanų normos, valiutos, biržos prekės):
 - „Luminor Bank“ AS, Lietuva.

Jei kliento pavedimai negali būti įvykdyti bet kurioje iš pirmiau nurodytų vietų dėl nuo Banko nepriklausančių priežasčių, tokie pavedimai gali būti vykdomi ir kitose vykdymo vietose, jei toks pavedimo įvykdymas netrukdo Bankui pasiekti geriausią įmanomą rezultatą klientui pagal Politikos sąlygas.